

Zmiany w prawie oświatowym od 2019 dotyczące kształcenia zawodowego

Zmiany w prawie oświatowym wprowadzone po 2019 roku miały odpowiedzieć na kilka kluczowych problemów:

- niedopasowanie kwalifikacji absolwentów do rynku pracy,
- niski prestiż szkolnictwa zawodowego,
- brak nowoczesnego sprzętu i praktycznej nauki zawodu,
- zbyt małe zaangażowanie pracodawców.



Cele reform kształcenia zawodowego

Głównym celem reform było:

- Lepsze dopasowanie edukacji do rynku pracy
- Więcej praktycznych umiejętności
- Podniesienie prestiżu szkolnictwa zawodowego



Nowa struktura szkolnictwa zawodowego

Branżowa szkoła I stopnia

- ▶ trwa 3 lata,
- ▶ kończy się egzaminem zawodowym,
- ▶ przygotowuje bezpośrednio do pracy,
- ▶ uczeń może być młodocianym pracownikiem.

Zastąpiła dawną zasadniczą szkołę zawodową.

Branżowa szkoła II stopnia

- ▶ trwa 2 lata,
- ▶ umożliwia:
 - uzyskanie tytułu technika,
 - przystąpienie do matury,
 - kontynuowanie nauki na studiach.

!!! To jedna z najważniejszych zmian — kształcenie zawodowe nie zamyka drogi edukacyjnej.

Technikum

- ▶ trwa 5 lat,
- ▶ łączy wykształcenie ogólne z zawodowym,
- ▶ kończy się maturą i egzaminami zawodowymi.



Zmiany w podstawach programowych

Nowe podstawy programowe:

- ▶ ograniczają nadmiar teorii,
- ▶ zwiększają liczbę godzin zajęć praktycznych,
- ▶ są dostosowane do realnych warunków pracy,
- ▶ uwzględniają nowe technologie.

Programy są regularnie aktualizowane, by nadążać za zmianami w gospodarce.



Współpraca z pracodawcami

- ▶ Dyrektor szkoły nawiązuje współpracę z pracodawcą
- ▶ Organizacja praktyk, klas patronackich i doposażenie pracowni
- ▶ Udział w egzaminach i doskonalenie nauczycieli
- ▶ Preferencje podatkowe dla darowizn
- ▶ Wyższe wynagrodzenie młodocianych w kształceniu dualnym



Opiniowanie kierunków

- ▶ Obowiązek opinii wojewódzkiej rady rynku pracy
- ▶ Opinia ważna przez 5 lat



Kwalifikacyjne kursy i kształcenie ustawiczne

- ▶ Kwalifikacyjne kursy zawodowe (KKZ), Kursy umiejętności zawodowych (KUZ) oraz turnusy dokształcania młodocianych pracowników
- ▶ Nabywanie dodatkowych kompetencji i podnoszenie kwalifikacji



Staż uczniowski

- ▶ Praktyki w realnych warunkach pracy
- ▶ Okres stażu wlicza się do doświadczenia zawodowego
- ▶ Realizacja programu nauczania w praktyce



Egzaminy zawodowe

- ▶ Obowiązkowy egzamin zawodowy lub czeladniczy
- ▶ Warunek ukończenia szkoły i promocji



Dochody z działalności usługowej

- ▶ Dochody z praktycznej nauki zawodu gromadzone na wydzielonym rachunku
- ▶ Środki na pomoce dydaktyczne, sprzęt i wyposażenie pracowni



Doskonalenie nauczycieli

- ▶ Szkolenia branżowe co 3 lata (40 godzin)
- ▶ Organizowane przez dyrektora szkoły, podnoszą jakość kształcenia



Branżowe Centra Umiejętności (BCU)

- ▶ Nowoczesne placówki do kształcenia, szkoleń i egzaminów
- ▶ Współpraca ze szkołami, uczelniami i pracodawcami
- ▶ Kursy praktyczne i certyfikacja kwalifikacji zawodowych
- ▶ Dostęp do nowoczesnych technologii i działalność innowacyjna
- ▶ Rozwój kompetencji specjalistycznych i praktyczne przygotowanie do pracy
- ▶ Zwiększenie szans na zatrudnienie i łatwiejsze wejście na rynek pracy

Efekty reformy



Pozytywne efekty reformy:

- ▶ Pełne kwalifikacje zawodowe i uprawnienia branżowe
- ▶ Dodatkowe umiejętności specjalistyczne (KKZ, KUZ, praktyki)
- ▶ Praktyki i staże w rzeczywistych warunkach pracy
- ▶ Doradztwo zawodowe wspierające świadomy wybór ścieżki edukacyjnej
- ▶ Atrakcyjność kształcenia dualnego i wyższe wynagrodzenie młodocianych
- ▶ Lepsze przygotowanie do rynku pracy i większe szanse zatrudnienia
- ▶ Współpraca z pracodawcami i uczelniami
- ▶ Branżowe Centra Umiejętności – nowoczesne placówki i rozwój kompetencji



Negatywne efekty reformy:

- ▶ Większa liczba godzin i wydłużony cykl kształcenia – większe obciążenie dla uczniów
- ▶ Wysokie wymagania wobec nauczycieli (szkolenia branżowe)
- ▶ Zależność od aktywnej współpracy z pracodawcami
- ▶ Opinie rad rynku pracy mogą nie nadążać za zmianami w branżach
- ▶ Koszty doposażenia pracowni i prowadzenia BCU
- ▶ Różnice regionalne – nie wszystkie szkoły i BCU mają takie same możliwości